

92-4

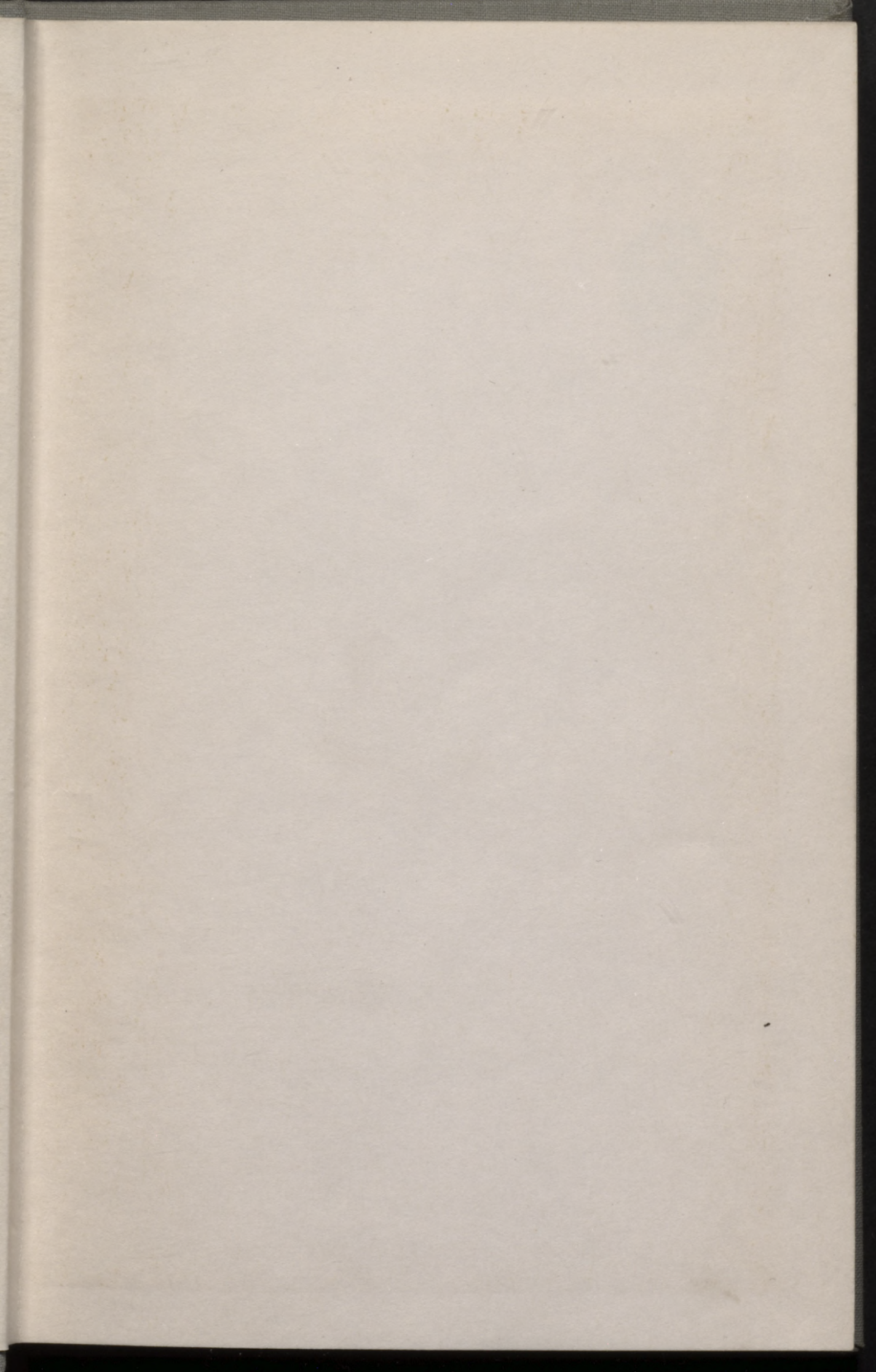
231

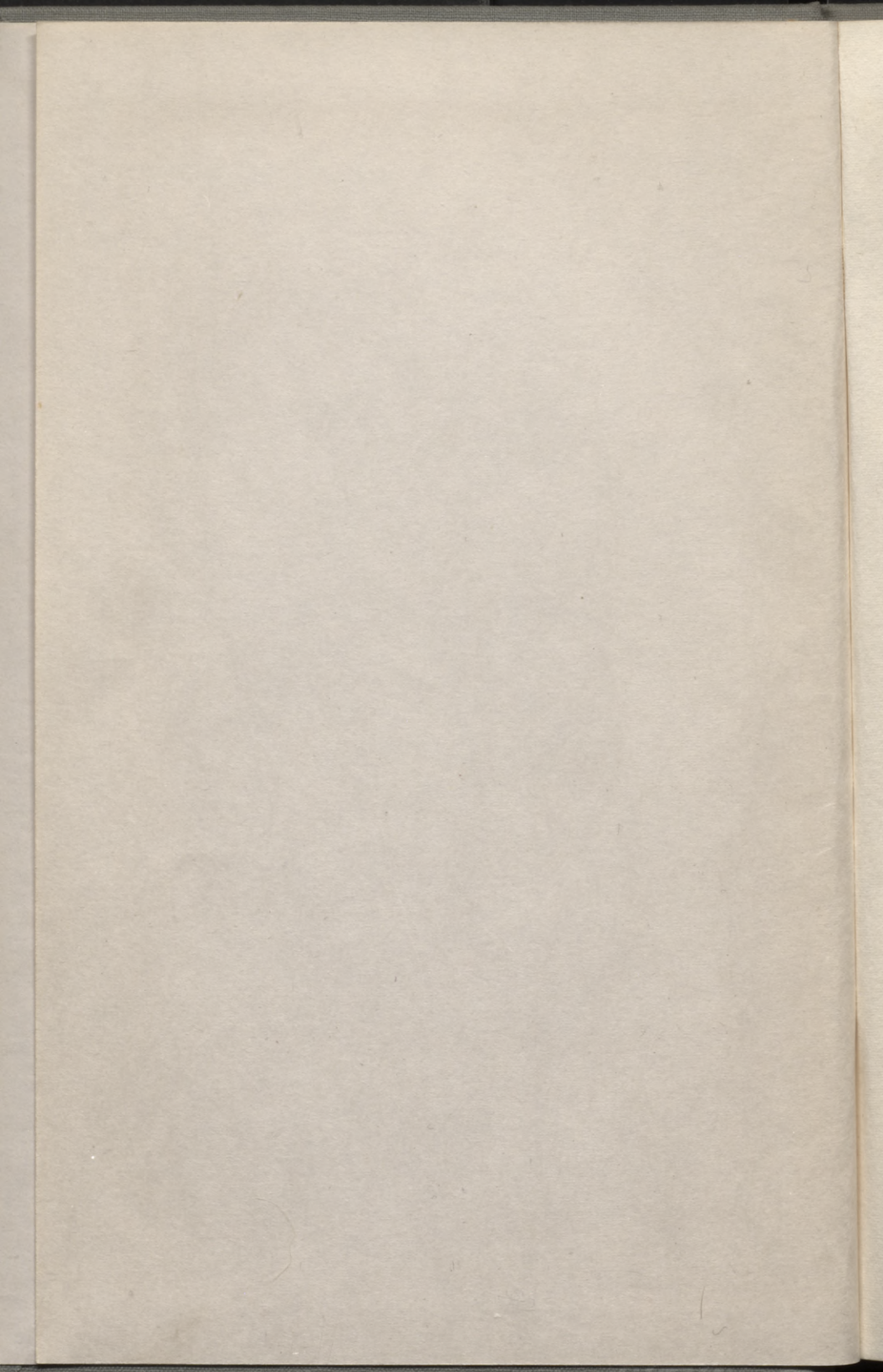
Gunars Saliņš

Miglas krogs

un citi dzejoļi

Ritvaldis Jankus

B

92-4
231

L

0577

Gunars Saliņš

Miglas krogs

un citi dzejoļi

Ritvaldis Jankus

1957 * GRĀMATU DRAUGS

5770

LATVIJAS VALSTS
BIBLIOTEKA

92—

219.874

0306122452

Vāks — Tālivaldis Stubis

MIGLAS KROGS

Iela ieplūda miglā,
ne vairs namu, ne žogu,
vien zīme vēl pazibēja:
UZ MIGLAS KROGU.

Bez taujāšanas, bez maldu
mūsu auto tam pieskaloja —
bij labi un pazīstami,
kā būtu Rīga vai Roja.

Zils večuks ar zivju acīm
draudzīgs ar plaukstu sita
pa auto sāniem un ņēma
un piesēja to pie slitas.

Tad bijām jau krogus telpā,
kā alus putas tur skārās
pie lūpām migla. Bet kausus —
tos dzērām mēs tūlīt ārā.

Uz vietas pārpilni tikām
ar mīkstumu nepazītu,
priekš acīm zīmējās sejas
ar zaļu un rožainu krītu

kā sapnī. Bet sejas bij dzīvas,
un atradās augumi arī,
ar kuyiem mēs nedzēruši
nezinātu ko darīt.

Tādēļ vēl dzērām, bet nu jau
pie piestākļa un no raģiem —
kā vecos laikos, līdz jutām,
ka pirksti vairs nav par smaģiem.

Mēs piedūrāmies tām rokām,
tām zaļām un rožainām sejām,
un pirksti mums apmaldījās
kā ūdeņos, tīklos — kā zvejā.

Kad mūziku iesāka spēlēt
stabules miģlas pilnas,
mēs zinājām soļus dejām
sprogainām tā kā vilna.

Vēlāk tās sajuka kopā
(tās dejas) ar veču bārdām,
mēs triecām un bijām gudri
kā veči ik katrā vārdā.

Pa miģlu ceļoja raģi
paši no sevis ap galdu,
vien zaļas rokas tur lēja
kaut ko starp sūru un saldu, —

līdz malkiem pa starpu likās,
kāds sauc mūs no galdgala viņa,
cēlāmiem it kā ko meklēt,
kā sav' māsiņu.

Bet drūzma kā tikli tinās,
un galds bija neapejams,
ik reizes mūs atskaloja
atpakaļ kā pa dejām.

Un dzērām atkal no ragiem,
no sejām rožainām, zaļām —
bij visi tai miglā kopā,
un katrs bij savā vaļā.

Mēs posāmies mājup tai stundā,
kad miglā pat neapmaldās,
zilais večuks padeva auto
un teica: „Tas tikko valdās...”

Tas tecēja arī kā kumeļš,
kas pats zina mājup ceļu,
nesaminot nevienu
no tūkstošiem miglas peļu.

Kur bijām — Rīgā vai Rojā?
Viss citāds bij — un kā senāk.
No miglas kroga ar ausmu
iznirām Menhetenā.

DOMĀ NOBUMBOTAIS UZRUNĀ BĒRNU

Kā ierāposi tu pie manis, mazais?
Gar pusgruvušu torņu pakājēm,
ar stiklu lauskām krāsainajām rotaļājos?
Ka roku nesagriez
ar svētās Annas smaīdu saplēsto!

Kāds spārna gals? — No svētā gara laikam
(tas kaut kur tuvu mums nu ir, pavisam tuvu,
tas svētais gars — varbūt, kad paraksies,
reiz atradīsī to).

Un daudz, vēl daudz te tādu lietu dus, —
ja apdomā, te taču viss ir svēts,
vien sabirzis
un salauzīts
un krustu šķērsu kaudzē sakritis.

Man reizēm likties sāk,
ka es pat, dusēdams te, citāds kļūstu
un kādu dienu spēšu sagādāt
tev īstus brīnumus:

tev parādīšos
virs drupām caurspīdīgs un maigās krāsās
kā uzgleznots uz neredzama stikla.
Tu manī skatīsies un cauri man
tad debesis un paradīzē iekšā —
un tad par visu to man pastāstīsi, —

jo pats es būšu tikai tā kā logs
ar maigām krāsām, caurspīdīgs, bet akls.

JAPĀŅU RAĶETES ŅUJORKAS DEBESĪS

Drūzmējas krastā jeņķi, skoti,
latvieši, nēģeji, indiāņi,
indieši, ķīnieši, portorikāņi —
visi! Jo japāņu raķešu flote
Hadsonas ūdeņos enkurus izmet.

Tumst. Un tad, tā kā šampaniešu
pudelēm paukšot, debess sāk vizmot.
Šampanietī? Ak, nē: tur liešus
japāņi laista tēju — tēju...

Un caur tēju blāv ielējēja,
kimono tinusies geiša blāv
un no debesīm liecas ikvienam,
krastā, kas atgāztu galvu stāv,
liecas klāt un ar tēju cienā —
jeņķus, skotus, indiešus, ķīniešus,
nēģerus, latviešus — dzer un brīnies:

kā tas var būt, ka neuzzaigo
Pērle Harbora kimono krokās?
Kā tas var būt, ka geišas vaigā
nejauš ne zīmes
no Hirošimas?

Nē, viņa pasmaida man par to kā
bērnām — un pārvēršas ķiršu kokā.

PASTAIGA LIETŪ PA GRENIČAS CIEMU

M. A.

Līst,

un tu mani aicini

acis aizvērt —

vai zini,

cik man tā ir labi klist,

kad tu mans aizvējš...

Tu laid

tikai tajās peļķēs iekāpt,

kur atspulgās tiekas

ar tavu mans smaids.

Greničas krodziņi

vārstās ar kokteiļu vēju.

Sniedz meitēns pakluss

puķu groziņu,

vijolītes lai izmeklēju —

un neņem ne centa,

jo domā, ka esmu aklis —

cik man tā ir labi klist!

Uz rokas manas
lāses no tavas list,
kņud āda aiz akla prieka:
mums abiem ir viena asiņu riņķošana,
mēs mīrsim no vienas triekas, —
bet tī:mēr —

cik labi tā klist!

SVĒTKU NAKTI

Caur zvaigžņoto zilgmes Romu
visas pasaules domu
krāsainie loģi vārstās,
visas pasaules svēto smaidi
bez naida zeltojas kopā —

un raibas tiem pāri bārstās
eņģeļu smaidu lauskas
no humboto velvju kopām.

Neizskaitāmās luktās
ērģeles stabulēt sāk
neizskaitāmas
tēmas, —
bet kādā lielā vienā
beidzot prot dievišķi jukt tās.

Lidzi pat spēlē
stabules, šķīta kas mēmas,
stabules, kuņās nu lāstekas dīgst, —
arī tās spēlē —
dievišķas pauzes spēlē:

nekas jau pavisam neiznīkst.

MENHETENAS BAROKS

Neona atblāzmu varviksnas
skalojas ielās —
plūstoša narkoze,
sintētiska mēnessērdzība
bezmēness pilsētas ielās.

Plūst ļaudis līdz trijiem no rīta
un nejūt,
ka pamet ietnes,
ka iņas
 pa neona
 varviksnām
 augšup.

Pirms saules lēkta —
pēdējā narkozes stundā —
debesskrāpju augstākās dzegās
 amoretī
 nailona
 spārniem
sēd.

PĒC EKSPLOZIJAS

Visas pasaules kaktos
sevi nu rodu:
savu godu
bumbu krāteņos neaizraktos,
smadzeņu lēvarus laboratoriju
kolbu un retoršu lūžņos.
Pilsētu krāsmatu pūžņos
ar ziņkāres stumbeni sliju
(reiz te es dendijs biju
un austeres riju...)

Bet dažās dienvidu salās,
ko sprādziens nav ķēris,
iedzimto klēpjos tvēries
manu kaislibu mēris.

Kaut kur vēl ir dvēseles paliekas daļās,
raustās kā salā
un manās pa šķirbām
gruvušu minsteru alās —
nu būtu reiz galā.

Bet
mēs vēl ņirbam,
mans negods, mans neprāts,
mana kāriņu lepra, —
ņirbam un uzlaizām sārtumus tos,
kas vēl gaisos
no rožu un vīnāju bojā ejas.

Man nav vairs sejas,
bet kas par to! —
sīkbūtnēs pārvērsts,
visas pasaules kaktos es smejos,
rīstos un nīstos
jūtu uzplūdos īstos.

Un kas par to, ka nav sejas? —
Nav arī spoguļu vairāk,
un ūdeņi cilvēka attēla vairās.

Tad nu tā:
jāiztiek pašam ar sevi.
Grēkus sev nepiedēvis,
nespēju nomirt —
varu tik turpināt iert.

Varbūt
ar dvēseles atomu kādu
reiz laimējas nokļūt
bez miršanas
mūžīgā
dzīvošanā.

AUGĻU UN ZVAIGŽŅU GROZS

Viņš augļus ēda, un augļus dzēra
un augļus pie krūtīm spieda,
bet vakaros zaļākos atvēzies tvēra
un debesis iekšā svieda.

Tur zvaigžņu vidū tie gatavojās,
par zvaigznēm sārtāki kļūstot,
līdz pusnaktī, lai neiet tie bojā,
viņš cēlās tos rokā gūstīt.

Kā ābelē debesis kāpaļāja
viņš kaklā pakārtu grozu,
un vai tur augšā kāds skatīties gāja,
kas īsti tai grozā nozūd!

Tā dažū nakti, kad zemē viņš laidās
pa stumbru zilo un kaīro,
no pilnā groza izbira skaidās
par augļiem zvaigžņu daudz vairāk.

Ko īsti viņš ēda, ko īsti dzēra,
ko īsti pie krūtīm spieda,
viņš netaujāja, viņš neaptvēra,
bet rītā gribējās dziedāt.

Tā pārticis būtu
viņš ilgi vēl
no visa, ko dārzi
un debesis vēl,
ja kādu nakti, tā svētīts,
viņš nesācis grozu pēti.

Kā parasts, ar kaudzi
to saplūcis,
viņš atskārta pēkšņi:
tas kapucis —
un uzmauca galvā pilns domu
un devās augšā uz Romu...

Te draugi nu zilē, zilē un baidās,
no kā viņš pa ceļam pārtiks, —
ak, gan jau! Tur, paša iesviesti gaida
starp zvaigznēm to augļi sāti.

DĀRZI DEBESĪS

Tas notika baltu mākoņu
un sarkanu ziedu dienā,
kad, dārzu laistot, tam iegribējās,
lai viss, lai viss taptu vienāds.

Viņš šjūtenes galu noņēma
no krāna un ielika dobē,
un, otru pret debesīm paceļot,
vairs nepaguva pat nobēgt

no ceļa putni un taureņi —
tos augšā parāva strūkla
un stāvus debesis ienesa
ar ziediem vienā jūklī.

Par peldošu dobi pārvērtās
ik mākonis balts pilns ziedu,
un putni un taureņi griezās tur,
un medots bišu bars iedūca.

Visbeidzot, kad dārzi te tukši bij,
bet pilni debesu gali,
ar strūklu kā dārznieks viņš uzbrauca
tais debesu dārzos palikt.

DEBEŠĶĪGIE PAGĀNI

Ar pagāniskām ermoņikām
un ģitārēm un visu ko —
ar augļiem, sieru, maizes rīkām
un vīnu ragos saldāko

mēs uzradāties vienā telpā
ar eņģeļiem, kad svētki bij,
un alelūjā vienā elpā
tur dziedājām līdz pusnaktij.

Tad attapāties svētā biedā
un slepus pazust zīlējām, —
bet eņģeļi mūs palikt spieda,
jo mīlējām — mēs mīlējām!

APELSINI

Gribētos vēlreiz pie beretes zaļas
piesprausties apelsīnu,
iet pie draugiem, kam citam nav vaļas
kā tikai baudīt vīnu.

Kad arī manas dvēseles spalvas
vīns jau iesāktu glaudīt,
apelsīnu, kas man uz galvas,
lūgtu es visiem baudīt.

Tikko to noplūktu, tūdaļ ar cirtu
zieds jau nākamam plauktu,
plauktu, nosmaržotu un birtu —
un otrs apelsīns augtu.

Otrs, trešais... Istabā krātos
ziēdi kā pavasarī,
un kā pavasarī man prātos
sulas tecētu arī.

Draugi, to redzot, puķu podā
mani tad iestādītu,
ielietu durstītā mutes bļodā
vīnu, lai pāri man litu.

Tādā lietū, protams, es riestu
augļus vēl ātrāk, un kaktos
kaudzes kuplas drīz kāptu līdz griestu
un bēniņos iekšā zagtos.

Meitenes sārtākos apelsīnus
tirgotu mājas priekšā —
katrs par dziesmu vai pudeli vīna
dabūtu pilnas riekšas.

„Vai tie no Kalifornijas kokiem?”
taujātu kādi, kam vaļas.

„Nē,” smietu meitenes, „tie no jokiem,
jokiem un beretes zaļas.”

PĒC LIETUS

Pēc lietus Ņujorkā netrūka romantikas:
garoja akmeņi visi kā mūsu pirtī,
un tā kā pirtī gribējās izmesties plikam
un just uz muguras bērzu slotas tvirtas.

Bet man bija zvanījis draugs no Nūdžērsijas,
no pilsētiņas mazas — tādiem kā laukiem,
sakit: „Liepas te zied, un arī te lija,
meitenes skalo matus pie lietūdēns traukiem...”

Negudroju vairs daudz un ar pāri lieku
baltu kreklu padusē braucu turpu.
Pa nebruģētajām ietnēm tur lodāja sliekas,
un es pie stacijas tūdaļ noāvu kurpes.

Basām kājām pa peļķu peļķēm bridis
un pielijušo lapotņu aprasināts,
ar tumsu uzrados viņu pagalma vidū,
bet tad — tad apjuku pēkšņi: bij man to zināt!

— Liepu smarža un atlaisti meiteņu mati...
Kā tu te atmaldījies, kā palikt domā?
Vai meitenēm un liepām varētu patikt
lietainos matus, smaržu un tumsu tev nomāt?

Bet vai kāds vaicāt gāja, pie sevis ko bujos!
Man spaiņiem lietus ūdeni virsū lēja
un ziedošiem liepzariem pēra, — līdz neizturot
es pakaļ tumsā atlaistiem matiem skrēju...

VASARU GAIDOT

Kad uzvilkšu šito vīzi,
es nokļūšu drīzi jo drīzi,
kur vasara, vasara, vasara vien
un medus un medus un piens.

Tur pļavās vājāties varēs
lillīgās novakarēs,
ar govīm tur goviski runāt nav liegts,
ar ganēm ganiski triekt.

Pat aizvērtām acīm tur atrast
ogas zem lapas katras
vai izcelt putnu, kas dziedāt sāk
un debesis pazust māc.

Es uzvilkšu drīzi jo drīzi
to vīzi, to vīzi, to vīzi,
lai vasara, vasara, vasara vien
un medus un medus un piens!

PUĶU MĪLNIĒKS

Tā kā kaķis gar kājām glaužas,
tā puskails viņš glaudās gar puķēm,
glaudās ar rokām, ar seju, ar pleciem,
glaudās dobē ar augumu visu:

laistīja sevī, ilgi laistīja
klāt pie puķu smaržām un krāsām
puķu vēsumu, kairumu, raupjumu,
puķu asumu, sulīgumu,

puķu saldumu — izsūkdams ziedus kā bite,
puķu rūgtumu — kozdamies zobiem stublājos,
puķu tumsu — rakdamies pirkstiem zemē
sakņu spurgalām klāt.

Beidzot aprīma, aizvēra acis,
ļaujot, lai audos saēdas kopā
viss par vienu vienīgu dziru.

Uzgāja dusošo dārza kundze,
brīnoties uzlika roku uz pleca
un, ar delnu vien tikai dzērusi
no viņa audiem, nosliģa līdzās
dobē starp puķēm, starp puķēm dziļi.

PADOMS PUĶU MĪLNIKAM

Jā gribi no puķēm medu sūkt,
tev jāpārvēršas par biti,
bet rudeni, puķēs kad medus sāk trūkt,
tev jāklūst par lidoni citu —

varbūt par vāveri, lidot kas māk
ar asti vien un kas kāra
māc tulpju sīpolus saldu vākt
no vīstošām dobēm ārā.

Un beidzot bez astes kā mēnesim
vai saulei tev jālaižas līdu, —
kaut kur, kad dārzi te sniegos grims,
tu ritēsi puķu vidū.

SAULĒ AIZVĒRTĀM ACĪM

Atkal jūlijs. No saules
nespēj vairs šķirt it nekas,
aizvērtās acīs vēl tumsa
oranža putekšņojas.

Šķietas, tā — aizvērtām acīm —
brīdi es ielūkotos
visu vasaras augļu
dzimšanas miglājos —

dzeltainas, zilgas un tumši
sarkanās pasaules lās —
aizrit — lai dārzos stātos,
augļos pārvērtušās.

SAULĒ

Saule karsē tik ļoti,
it kā turētu mani par augli,
kam vienā dienā gatavam jātop.
Viss jau var notikt...

Es atlaižos puķu kātos,
lai viņu sarkanums
 pirms tumsas
satecētu man prātos
un pašā vidū,
sēklās sarecot, stātos.

Caur plakstiem kā ābolu mizu
pasaule dzeltaina atcaust,
un ieplūst manī un paliek vizot
kā sula auglī, kas gatavs.

KOKS PIE SILTUMNICAS

Pār ogu klājienu
uz siltumnicas stikliem
met saule varvīkšņainus kūleņus,
spindz lapsenēm uz spārniem
un tad laižas

ar lieliem skaļiem putniem kokā iekšā,
knābj ogas sarkanās, un melnus spārnus sit
un putnu oranžpavēderēs
pati sevi vajā, —
tad aizspurdz tumstot sulu notraipīta
saule.

Es savu muti māņticīgi sargu
no ogām svešajām — un tomēr slāpst, —
tādē]

ar grozu kokā iekāpšu pa mēnesnīcu
un pielasījis
vēl pirms saules
izspiedišu vīnam:

lai rūgst kas nepazīts
un nenogaršots
nezināmām
dzirēm.

MEDITĀCIJA AR VĪNU

Vīns, kad to dzeļam, mirst. Vai to manām?
Smaržo pacelts, kvēl mirkli uz mēles,
mirkli vēl atgriežas, kvēl mūsu acīs,
kvēl mūsu smieklos — un tad vairs nav.

Vienkārša nāve. Katrs, kas dzīvo,
zina bez rūpju: tā pienāks, mūs izdzers
kāda mute kā vīnu un nevaicās
pēc tiem dārzeņiem, kur piedzimām mēs.

Ātņemiet vīnam tā rūgumu,
vēršot to rāmajā sulā,
atlejiet sulu atpakaļ
ogās un atberiet zaros,

ļaujiet, lai ogas pārvēršas
atpakaļ ziedos, un, raugoties
lidojošo putekšņu mākoņos,
miniet, kur visam bij sākums:

laižas bites tā aprīļa mirkļa
saulē, slīd vēsma un aizslīd. Nekad
tādas vēsmas nebij un nebūs vairs,
ne to bišu, kas lidoja tā.

Kāpēc, kādēļ tās paņēma līdzī
putekšņus šos — un ne tos un ne citus?
Un kādēļ starp tūkstošiem ziedu
atrada šos, šos vienīgos, nobriest

ogām kur bija, no kuņģam šis vīns?
Ak, ar biti, ar nejaušu vēsmu
dzimis ir vīns un dzimis tā dzērējs —
putekšņu rotaļā, ziedoņa gaisos.

Vīns, kad to dzejam, mirst. Vai to manām?
Smaržo pacelts, kvēl mirkli uz mēles,
mirkli vēl atgriežas, kvēl mūsu acīs,
kvēl mūsu smieklos — un tad vairs nav.

Pārlietu vienkārša nāve. Kas dzīvo,
zina bez rūpju: tā pienāks, mūs izdzers
kāda mute kā vīnu. Vienkārša
nāve. Dzīvība — ziedoņa brīnums.

PA RUDENĪGĀM IELĀM

Ielu malās kailas jau liepas,
dzeltens ik kļavas zars,
kā irdenu zemi auto riepas
lapu klājienu aŗ.

Rauš grābekļiem lapas zem rožu krūmiem
dārzos sievas un plīv
maigas un kuplas caur sārtu dūmiem,
glabā visu, kas dzīvs.

Gar rūti aizzib vēlina muša,
mans auto lēnitiņām skrien, —
kā no kritušiem kastaņiem izšķilušies,
līdz ceļiem pa lapām bērni brien.

NAMS DZIĻAJOS DĀRZOS

Rieta stunda pēc tveices.
Klistu pa ēnaino bagāto ielu.
Tur neiet neviens,
tur nebrauc neviens,
un nams tās vienīgais ir dziļos dārzos.
Kaut ko no portāla šķiet vīdam lapotnē —
kā niebura cilni nejauši pavērtā tērpā.

Kāds divains nams —
neviens tajā nemājo.

Un tomēr —
gaisa vijīgā plūsmā es atkal manu:
tik tikko raisījās
 vilni no mezgla
 sievietes mati.
Un tur — kas iesitās dzirdē gaistot —
vai nebij tā ādas švikoņa ašā,
noslīdot lielam
 no liela,

kas krustoti atdusējās?
To vieglais — kā jasmīni tāli — notirpums
dzel manējos gaisdams.

Pēc brīža es pārmetu sev:
lūk, kur tu nonācis — kādā vientiesībā!
Bet vientiesība
taurenis kjūst,
pieduļ lūpām un plakstiem spārnu kņudu,
un, kad paskatos atkal tur dārzos,
sajaucu grēcīgu tīksmi
ar bērnišķu ticēšanu
un zinu:

šis nams ir viņa kundze
un kundze — viņas nams,
šie cilņi viņas miesa,
un viņas miesa — cilņi, —
kaurs nomods kopā jaucies
ar akmens miegu mūžīgo —
lai dzīvotu, ir jāaizmirst,
no mirkļa mirkli jāaizmirst.

Tais dārzos dziļajos neviena nav,
un arī tu tur nedrīksti ieiet.

BEZDIBENĪ

Dzilāk un dziļāk
zudām gravā, — zudām
rudens lapu,
smaržu, augļu
bezdibenī.

Tu atraisījies
un tecēji viena
lejup starp augļiem
pa zeltu,
pa sarkanumu.

Tad apmeties lapās
rokas ap ceļiem,
rokas ap melno svārku.
Elpoji augļus?
Gaidīji mani?

Panācu, piebēru
augļus tev klēpī —
sarkstot un zeltojot
ļāvies:
bezvainīgā ieņemšana.

Dziļāk un dziļāk
zudām gravā, — zudām
rudens lapu,
smaržu, augļu
bezdibenī.

TAM, KAS MĪL MONU LIZU

Nepiederēs tev Mona Līza,
nepiederēs nekad,
tad jau nocels, nocels to drīzāk
zaglis kāds vēl šogad.

Tev — tev zādzību mīla aizliedz,
mīla un trauslais prāts,
tavi pirksti, pirksti kaislie
nepieskarsies tai klāt.

Zaglis negausīgs viņā redzēs
visu, ko kāro sev, —
tu viņas smaidu ar varu nedzēs,
kaut jūti: tā nesmaida tev.

Var pat notikt, ja noslēpumainā
seja, ak miliniek,
tavā skatā nodrebot mainās,
mainās un tuva tiek, —

var pat notikt, ka alksti vairāk
atpakaļ sejas, kas tev
nesmaidīja, bet kvēloja kairāk,
neziņai smaidot un sev.

Bet ja tomēr tu sāc viņu mīlēt,
mīlēt kā mīļāko...
Nē, tas ir nieki! — tu būtu kā spēlēs,
nemīlētu neko.

Nepiederēs tev Mona Liza,
nepiederēs, nē, nē!
Tad to par mīļāko paņems sev drīzāk
zaglis kāds Parīzē.

PIE MŪZEJA PAVASARĪ

Lēznajā uzejā, miklajās kāpēs
jauni mīlnieki, baložu pāri, —
saki, mīlotā, saki, kāpēc
iet mums iekšā glezncainā mūzejā?
Pavasaris kavējas uzejā,
logu priekšā, kupoliem pāri.

Milzu pumpurs debess sāk attīties —
cik gan kārtām krāsu tur krājies!
Kāpēc, mīlotā, kāpēc mums jāiet
mūzejā gleznu skatīties?
Kāpēc mums jāiet, kur laiks ir stājies?
Ārā ar zilgmi, ar dūjām tas kustas,
dejo uz lūpām, uz krūtīm krustās.

Pasmaida mīlotā: „Laiks te sagūsta,
steidzas un līdzī rauj zilgmi un mūs, —
mūzejā kā patikas pagūstam
visu reizē: viss ir, ne vairs kļūst —
laiku telpā šurpu turp šķirstam,
reizē dzimstam, mīlam un mirstam.“

Steidzas meitenes attīties uzejā,
ieejam gleznu skatīties mūzejā.

EREMĪTS UN MEITENE AR ROZĒM

K. O.

Ar pirkstu smiltis tas velk
jaunu pasaulu metus,
topošā nezināmā
drebošo siluetu.

Sic bezlaicība
apkārt ar saules svelmi,
kā spožas dzelmes
dziļumos mirguļo smilts.

Zila meitene trīsi
klēpi rožu tam noliek:
solies, ak solies,
ka rozes tu neaizmirsīsi! —

to tuvums lai jauc
tavas burvības tikai tik daudz,
cik tevis zīmētie silueti
manējam pārvērsties liek.

Man būtu prieks
tev kādreiz pasēdēt blakām
un tavās burvībās ielūkoties
caur rožu smaržas pamestām akām.

VASARĪGĀ LĪČA ELĒGIJA

Es ritu
pa riepu skuju rakstu takām pakaj peldētājai,
kas iebrauca ar priekšriteņiem ūdenī,
lai varētu pēc peldes,
kaviārkrāsas kāju naģus smiltīs nesabrienot,
ielēkt slapja atpakaļ pie stūres.

Tās āda bij tik spodra,
ka zivis tajā spoguļojās,
un mazās purniem badīja tai debess zilās vēnas —
it kā jausdamas tajās
labāku peldēšanu.

Bet viļņi vēl joprojām atdarina kustības,
ko irdamies tiem ierādīja viņas augums,
un sīkās piles virspusē vēl lēkā tā,
kā viņas mutei spurdzot.

Vai viņas āda manu zivju
atspulgas vēl glabā?
Un mazo purnu kņudēšanu?
Un viļņu ritmus?
Un sāļganumu kaviārkrāsas lūpās?

Jeb manu dzirkstišanu viņa sevī
jau kā savu jūt,
mani aizmirsusi
steidzīgām auto braucējas acīm?

Bet laikam nav ko pārnest:
ar katru vilni viņai pakal ritot,
pats arī smiltis izdzēsīšu drīz
viņas riepu skuju rakstus.

KARNEVĀLĀ

Tu zivs, es zvejnieks tāds,
kam tīkls mājā palicies.
Dej ūdens stāds
un vēl kaut kāds,
man tīkls mājā palicies.

Kas tevi tīklā sies!
Tu tikai plikās rokās nāc.
Dej ūdens stāds
un vēl kaut kāds,
tu tikai plikās rokās nāc.

Jel nāc! Es zvejnieks tāds,
pie zivs kam dzelmē palikt prāts.
Dej ūdens stāds
un vēl kaut kāds,
pie zivs man dzelmē palikt prāts.

BIKLĀ

Tevi glaužu. Vēlreiz. Un tu plakstus kļauj,
lai man neredzēt, kā tu zūdi,
kā tu zinīga ļauj, tavu būtnei lai skauj
cita veidola tumšie plūdi.

Bet ko plaksti spēj slēpt, nespēj augums vaļš,
jau pus auglis, kad atkal skaņu,
kā bez valda tas briest, lāsno zeltaini zaļš
savu laistīgo kaislo svaru.

Ai, cik mānīgi ļauts tavam biklumam snauds,
kādā viltū tavs prāts tam slēpis
augļa veidolā to, ka šai brīdī ik auds
tavā miesā ir mute un klēpis.

Tevi skauju, un tu ciešāk plakstus kļauj,
liksmi liegdamās, ka tu zūdi,
ka tu zinīga ļauj, tavu būtnei lai skauj
cita veidola tumšie plūdi.

JĀNU RĪTĀ

Vainagā vīstošas puķes
bite vēl pārtekā,
mute, ko saulē pasniedz,
nav vairs tik sārta kā

naktī. Un liekas: pirms vēlreiz
tumsa mūs padzirdīs,
svelmē kalnušas, mutes
tiekoties sabirzīs.

VĀRDĀ NENOSAUKTĀS

Velti ver tērpu vajā —
apnicis glaust tās,
vienalga, parastās ieapaļās
vai Pikaso manierē lauztās.
Āpnicis, ka tās pārvēršas klaipos,
dūjās, stirnās, vīņķekaros
vai abstraktos krāsu traipos.
Āpnicis ar tām zīdaiņus barot,
vienalga, ar zilām vai rozā,
bēgļu sievas vai madonnas pozā.
Āpnicis.

Un tomēr bez viņām pagrūti iztikt —
kā bada streikā nomods un sapnis
vēl atsakoties reibst viņu mistikas;
visam, ko skar,
klāt viņu īpatnais svars,
krāsas, skaņas un vārdi slejas
tā, ka tiem pāri kā svētais gars
viņu atspīdums agrāk nejausts
aust —

ne Pikaso manierē laužts,
ne ieapaļš,
ne rožains, ne zils, ne zaļš,
tomēr pazīstams — it kā reiz gļaušts.

VIEGLPRĀTIGĀ MĀNTICĪBA

Ar burvībām, kas laiku šķir,
mūs sveces žilbināja.
„Tā tava un tā mana ir,”
tu zelta acīm māji.

Tad sabijies: „Ja tavējo
dzēš pirmo, vai bez tevis
man tiešām būtu jādzīvo
un jānomirst bez tevis?”

Ar zelta acīm bijies tu.
Ar vieglprātīgām žūžām
es teicu: „Nekad nemiršu,
un tev tad dzīvot mūžam...”

Bet sveču plīvošana bij
par manu žūžaināka,
mēs jutām, kā tā laiku mij,
kā nebijušais sākas:

no liesmām, cauri, pāri tām
mums vaska smarža dvesa —
no tām, kas nāks, tām vasarām
mums bites medu nesa.

Te viena bite sāka dūkt
ap manu sveci ilgi,
un liesma ļāvās bitei sūkt
un izeidējās zilgi.

Es teicu: „Savu neizdzes,
jo vieglprātīgām žūžām
pie tevis atgriezīšos es
un lūgšu dzīvot mūžam.”

MADONNAI

Es neskaužu vīram,
kas rožkroņa vietā tavus skūpstus skaita —
no skūpstiem būs viņa gaita, būs rožaināka gaita.

Es neskaužu bērnam,
kas rotājā griežas ap tevi draisks un zēnīgs —
pēc gadiem viņš atnāks lēnīgs, atnāks svētceļnieks lēnīgs.

Es neskaužu saulei,
es neskaužu mēnesim, neskaužu naktīm un dienām —
jo nepieder vienam, debesu valstība nepieder vienam.

DZEJNIEKA SIEVAI

Tu proti auto braukt
un izņemt dubultlogus
un gādāt par to, lai bērni aug
un dārzā ogas.

Jo vīrs tev ir dzejnieks, kam tik
auto, tikai kad jāatved draugi, —
un bērni un logi, ja cauri tiem tvīkst
ogas un vītenaugi.

Un tāpēc tu proti būt
ogas un vītenaugi arī —
un naktīs un rītos loga rūts,
caur kuju krīt krāsaini tāli stari.

NO BILŽU KALENDĀRA

1. Noburtā

Augusta Makes Turku kafejnīcas stilā —
stilā un krāsās —
ši nedēļas nogale jāsāk.

Jāsāk ar oranžo, kas — plakans kā durvis šauras
un velvēts ar svītru lillā —
vilina sienā tik brīnišķi zilā,
ka nemaz negribas iet tai cauri:

Iai oranžais paliek, kur ir! —
vai labāks par to, ar ko tas vieno,
var būt vēl tas, ko tas šķir?

Vēl spilgtāks par sienu,
lūk, tur
ar apmali purpura
zilums kuŗas,
uz kuŗa kā sola apsēdies vidukli lūstošs
zaļums, par meiteni kļūstot.
Balts laukums kā piedurkne krīt, —

kāds tiklums — kādēļ? — tais stūrainās līnijās mīt!

Bet augšā pār zilo
ovāla pilot,
tās galva tik sārtoranža
kā turku mēness spīd.

Teic, aplami šķīstā,
vai krāsa, vai krāsa man istā,
lai pretī tev sēstos
dzeltenā krēslā
un viss sāktu viņnot kā zīds?

To kaisli izkļiedzis, pārsteigts manu
krāsas klusumā sanot:
„Vai nesaredzi, ka galvu manu
līdzsvaro sārtoranžs rombs tur priekšā:
pēc tā — ne tevis — es tiekšos,
kad pretī tev liekšos.“

Tā viņa sanot saka —
tā viņu greizsirdīgs apmājis burvis
Augusts Make.

Smīn oranžais, smīn neatveļamas durvis.

2. Sabas ķēniņiene

Nedēļa tava jau gaŗām,
Sabas ķēniņien,
bet tu liec laikam paklausīt savām varām
un paliec vēl aizvien.

Pat tavas kalpones jau, klusu cieŗot, mana,
kā tevī pierietusi ilgā kāroŗana
un tavu vaiŗu vizmoŗoŗu dara
un zeltainu kā mātes krūti piens, —
ak, kā gan Zālamans kā bērns, to dzēris, migtu!

Tu paliec vēl aizvien,
aiz liktā laika laiku paŗas liktu,
tās varas purpurs tavos plecos tumst.
Bet, kad tas viŗa roku raisīts tiktu,
ak ķēniņien, ak ķēniņien,
laiks griezties sāktu tev un debess jums!

3. Akts ar van Goga mapi klēpī

Tava klēpja debesis saule un mēness griežas
un griezdamies aizvien jaunas nes vasaras —
saules vasaras, mēness vasaras biežas,
tik biežas, ka ziemas, ka ziemas nav it nemaz.

Starp vasarām tām ir tādas, kur abi spīd kopā —
saule un mēness dienām un naktīm spīd,
bet zini: kā zeltainas milzu bites stropā
vēl saules no pasculēm citām tur iedūks rīt.

4. Vasaras akvarelis

Vēl nenožuvušā vasaras zilgmē plaukuši,
koki zaļi un sārti debesis izplūst,
lapotnes saskaņoties ar mākoņiem kopā jaukušās —
un mākoņiem līdzī vējš tās varētu izpūst.

Varbūt pat brūņanos stumbrus un dzeltgano mīksto
pļavu vējš varētu izpūst, lai nav vairs ne zāles,
ne puķu, ne koku, ne debess, — tik viena tāle,
vasaras krāsu tāle, kur aiziet tvikstot.

Tur aiziet jau saimniece jauna un aizejot vilina
ar svārku šmaugu un suloti zilgu kā zilenes,
ar pīeburu divu lielu melleņu mellumā
un meža zemeņu lakatu vēl virs tā.

Tai līdzās mājup no buļļa iet kupla pienīga
tumšbrūna govys ar baltu spīdošu sānu, —
tās abas — govys un saimniece jaunā — ir vienīgās,
kas, vējam sajaucot visu, nekļūst par mānu.

Tās vasaras mākoņu, zilgmēs, koku un zāļu
un puķu krāsu dūmakā kustēsies grūtas, —
kad apsviedies krāsainais vējš man pāri pūtīs,
tas seņā iesītīs man viņu sviedrus sājūs.

5. Debesskrāpju mūza

Kokgriezums

Pusdebesīs ar vaigu par mēnesi augstāk
stāv logā viņa ar melnu kaķi uz palodas,
stāv viņa vaigu spožu kā mēnesi plaukstā,
un liekas, ka līdz ar logu vēl augstāk augs tā,
līdz debesis būs un, rītam blāzmojot, balos
un izgaisīs debesis — debesskrāpju galos.

Un izgaisīs kaķis, un izbalos puķes, kas tur
aiz viņas ziedlapas istabas tumsā duļ,
ziedlapas ovālas lielas tā kā viņas
acis — tikai bez viņas skropstu un miņas.

Ar ko tās ovālās acis modras runā?
Ar ko tās puķes, dusas kam nav un ir?
Ar ko tas kaķis, kam melnums par tumsu kvēlāks?
— Ar jaunekli lejas logā, ko neskaņ pilsētas duna;
kā zirnekļu tikli vērpjas un atkal irst
ap viņu viņas raidītās skaņas un tēli —

ak, nomods mēnesīgais no viņas vaiga!
Drīz tajā sāksies puķu brīnišķā plaukšana —
un kaķa parādīšanās kvēla melna baiga,
un, puķēm lūstot, kliedziens un traukšanās...

Bet stundā, kad debesis, rītam blāzmojot, balos,
nāks debesskrāpju dvēseļu saukšana —
un pacels jaunekli viņa kā kaķi uz palodas
vai tā kā puķi, kam tālāk runāt bez valodas
un izbalot debesis — debesskrāpju galos.
Ak, brīnišķā debesbraukšana!

6. Skice ģimetei

Vai kāds chirurģs viņa seju
sagraizījis tūkstoš
rētās? Liekas, visus vaibstus
tur nu kopā trūkstošs

zīda diegs. Šķiet, kādā brīdī
kad tas balsī smejas,
audiem pēkšņi sadaloties,
nobruks puse sejas

kā no jumta smagi sniegi —
mētīs savu zaigu
mironkauls pār atlikušo
sapņotāja vaiģu.

7. Veca vīra ģīmetne

Kā visu krāsu pirmatnīgā rūda
vairs tikai brūnie toņi, dzeltenie
un — gaismai līdzinās kas — zeltainie,
tie zeltainie, ar kuņiem zūd.

Varbūt, ak, var jau būt, ka laimīgs var
tā satumst reiz ar pazušanas vizmu. —
Vai laimīgs tu? — „Āk, vēlētos es izmukt
no miesām tumstošām kā krāscains gars!”

PĒC BEIDZAMĀS LĀSES

Beidzamā lāse. Vēl apēdam ķiršus,
kuņos kokteilis iesūcies tikpat
dziļi kā mūsos. Pieminam mirušus
sapņus un draugus. Ik pa
brīdim kāds no mums pazūd — liekas,
tur, kur pazuda mirušie, — liekas,
klāt ir stunda, kad jāsatiekas.

PLŪDMALES SMILTIS

Savus locekļus neizšķiru
vairs no smiltīm siltām un gurdām —
neatceros, ka miru.

Savus locekļus neizšķiru —
ne tur vairs saišu, ne viru,
ne vairs jauž asinis murdam.

Savus locekļus neizšķiru
vairs no smiltīm siltām un gurdām.

IZGULĒTĀJA PASTARĀIS RĪTS

Ja nāve ir tā kā miegs,
ai, kā man netiksies celties,
kad pastarās bazūnes kliegs!
Ja nāve ir tā kā miegs,
varbūt eņģelis neaizliegs
vēl uz otriem sāniem man velties.
Ja nāve ir tā kā miegs,
ai, kā man netiksies celties!

PIEZĪMES AVIŽU ZIŅĀM

Nākotne lielajās līnijās?
— Mēs neredzam cauri
dūmiem, kas stīgo
no politiķu cigāriem —
šiem miermīligajiem
nākamā kara
laika degļiem.

*

„Vergi austrumu ogļu šachtās?”
prātoja rietumu gudrais.
„Tā saka statistika:
pasaules ogļu krājumi izsiks
pārissimt gados.
Vai tiešām jūs nevarat paciesties?
Daba, lūk, ir ar jums...”

*

No planētas citas
zeme reiz liksies tik maza,
ka cilvēks to iemilēs atkal —
kā bērnu —
un pie tās atgriezīsies,
varbūt.

VILKI

Es dzimtenes silā atrodos
un brienu pa sniegu pirmo —
un pēkšņi es jūtu, ka pārvēršos
par vilku sirmu.

Un pēkšņi es jūtu, ka koki liec
man pāri slēpdami zarus,
es vairos gaismas, ko klajums sniedz,
un mēness staru.

Tik asi un divaini dzirdu nu,
ko šalko silāja vēdas,
ap sevi sniegā saredzu:
ved brāļu pēdas.

Un, purnu pret debesīm izslējis,
es gaudu izlaižu gaŗu —
un mostas un gaudot sāk silājs viss
pilns brāļu baru.

Un uguni acīs es joņoju turp —
te putinot sniegā zūd pēdas,
es griežos, es meklēju — kurp, jā, kurp?
— Šalc rīta vēdas.

1945.

LATVIJAS DZEJNIEKA VAKARS

Reportāža ar retnģēna uzņēmumiem

... meitenes dodas jau ziedus pasniegt,
uzzied zibspuldzes, ieskrien pastnieks
ar telegrammām no ministriem, —
bet neliekas ne zinīs par tiem
dzejnieks un dzied vēl par degošiem krastiem,
par galvām un ziedokļiem sasistiem,
par visu, kam beigas, bet kas vēl nebeidz
būt viņam vienīgā zeme un debess —
no lapiņas zilās vārdus sīvos
rij viņš kā kumosus badā no šķīvja:
vēl divi, vēl viens, un tad,
šķiet, salkst viņš kā vēl nekad...

Kaut būtu, kaut būtu zidainis viens,
kam lūpās smaržotu Latvijas piens! —
to acīm vien tikai sūcot,
rimtu bads, dzītu māģas brūces.

Bet meitenes tirpušām rokām pasniedz
puķes — un telegrammas pastnieks,
un, puķēm rokās un zibšņiem pa kaktiem
ziedot un vīstot, top viela plakātiem.

Iet dzejnieks uz vietu, un tur
gluds jauneklis viņu aiz elkoņa tur
un saka: „Man savā grāmatā ierakstiet
vārdus: — *Kaislajos kapos ieraktie.* —
Visā dzejā, cik varēju jaust te,
tas bij teiciens rets tā kā austere.
Likšu šo grāmatu nenosarcis
līdzās tām, kuņās rakstījis Sartrs,
Dali, Malro vai Tomass Manns —
daudz tādu autografu ir man...”

Nevaru nociesties, nenotvēris
jaunekli, skatos: varbūt viņš dzēris?
Nē, viņš skaidrs kā visi šai zālē,
brīnās, par ko es ālējos.
Kad klāstu par dzejnieka badu,
viņš pablenž mani un atdūc:
„Ticiet, viņš nemirs, viņš neies kārties —
nemirstīgie no bada vien pārtiek,
bet mūs viņi mielo ar austerēm, kresēm
un citām retām delikatesēm.”

Vēl nerimstos, prasu: „Vai tautas bēdas
jūs kā delikateses ēdat?”

Jauneklis atbild: „Šīs lietas man neļūk:
ne tautas bēdas, bet viņa dzeju.”

Griežas un aiziet viņš soli rāmu,
zīd papīrā ievīstot grāmatu.

Veļos pēc dzejnieka satrauktu sirdi,
redzu: viņš sarunu dzirdējis

un raugās tālumā acīm, kuŗās
bads tik spoŗš, ka ŷilbina, kuŗas.
Tiesa ir jauneklīm! — bada gaismā
knipsē viņš Baltijas jūru paŗsumā,
knipsē tos, kuŗu nav ŷai zālē,
tos, kuŗi Vorkutas badā bālē.

Ticiet, viņš nemirs, viņš neies kārties —
nemirstīgie no bada vien pārtiek.

JAUNIE UN MŪŽĪGI JAUNIE

Kādu zaļumu protokols

Mēs visi zaļi, kā jau zaļumos,
bet — kā tas nākas? —
tas sienāzīgais zaļums
tiem, kam ar jaunību jau sudrabkāzas garām
un kas, kā likās, tik vien iespēj vairs
kā acīm.

Bet, palūk, nu
tie noceļ jaunības kā sievas jaunažiem —
un šis ar ielaižas! —
un prom ar visām sienāziski,
tik lēcienā kāds dibens pazibinās.

Un jaunie?
Sēd kuusu čupiņā.
No zaļuma tik, cik gar acīm.
Kāds kaut ko iešvepstas
par Dilanu un Eliotu, —
un ar to pašu kā ar lieku malku
mērs pilns,
un klupšus, kur nu katrs —

aiz krūma, dadžu cera,
cits, tālu nepatiekot, turpat zālē —
un gaŗiem atvilcieniem ārā gāŗas
sirreālisms un hermētisms kokteili
ar eksistenciālisma melnzaļām olivēm,
viss, dvēsoles drudzī iekŗā ņemts kas
ar kaŗa putru uzkodām.

Tad klusu top.

Kā lielas nodevības upuŗi,
cits citu neuzskatot,
tie sēd
un laiŗ,

ka atgriezdamies liksmie pussimtnieki
ik katrs pāŗi
ar baskājainu meitieti
pār galvu sienāziski pārlec tam,
kam ņi bij sieva,
un, gubā sakrituŗi,
ar miestu stiprinās un zirgu ņņabi.

*

Ar tumsu pussimtnieki metās fordā
un aizplivināŗās.
Bet jaunie,
dzeltgami zaļie,
pēc vienoŗanās telepātiskas
uz kādu celli devās,
kur biktēja un grēkus atlaida cits citam rītausā

zem svētā Džona Donna
karikatūras.

P. S.

Kāds, zālē atpalicis,
meimuroja
ar vienu sienāža un vienu
lieko kāju
un ūjināja
sievu.

MIŅAS

Vai sastapsim dūjas — dūjas,
kuŗu vecās mātes un tēvi
mums reiz dūdojuši?

Vai pēc lietus uziesim peļķes
dobuļos vēl tais pašos,
kur pametām bērņības sejas?

Vai atrast vēl kaķenes izšautu bērņiņu logu
ar caurumu daudzstarainu kā melnu zvaigzņi,
kas mīklaina pavada līdz pat šai dienai?

— Nieki, neaizmirstami nieki.

*

Astoņpadsmitajos
raķetes un spulgas sniegā brīnināja
kā karnevāls un svētie raksti reizē.

Un dūjas, kuŗas lasījās gar ormaņkulbām,
tās, Pēterternī uzspurgdamas, pārvērtās
par simtiem svēto garu.

Un sniegs, tas Brāļu kapos mirguļoja tāds,
ka liedza pikoties un, nokūsis no galošām,
tramvajā kā peļķe blāvoja no Nāves salas.

— Svētie raksti.

*

„Rīgā, 6. 6. 56. — Tu sapņo par mājām?
Zini: ielās un laukos, kur klīsti pa sapņiem,
nomoda acīm vairs netik iet.

Zini: nomoda acīm dzīvību velkot,
meloju, zogu, — un Jāņugunis
labāk ar vodku nodzēst — lai nav.

Tu sapņo par mājām, es — aizmirst gribētu mājas,
kaut tikt pa sapņiem ar sevi lai sarunātos
vēlreiz kā cilvēks no mēness un aklās ielas.”

— Lasu šīs rindas. Kas nomods, kas sapnis?

*

Savu sapņu pilni liekamies dusēt,
bet, sevi meklēdami,
tiekamies atkal ar viņiem, ar palicējiem.

No ik sejas kā spokaina spoguļa blāvo
tie vaibsti,
kuŗiem mēs izbēguši.

Tikai savijoties ar tiem,
mūsu pašu seju sapņu un murgu raksti
kļūst sakarīgi, kļūst daļa

no visa.

SNIEGI, ASINIS, PAVASARIS

Sniegains blāzmo
astromentālais laiks,
bet dziļumos pārziemo
asinsaugš mūžam svaigs.

Kur karstāks
un kur mentālais sniegs
vēl nesnieg tik dziļš un tik astrāli liegs,
tur izskatā parastā —
ar mirkļa ziediem listošiem —
asinsaugš vēl pat zied.

Mums — astrālos sniegos iet
caur tā atspulgiem vīstošiem,
atsmaržu mākoņiem klistošiem, —
ar bailēm mums iet un kāri:
 no dziļumiem, fēnā plīstošiem,
 mūsu pašu asins mums pārrit.
Tad aizvejas plaisa.
Sniegs pārslo pār ledājiem dzīstošiem.

Bet krūtis, tās negrib sarast,
grib krūtis, kaut mirstot, vēl cita gaisa —
ne sniega, ne asins, bet pavasara!

PIEMINĒŠANA

Pacel glāzi slāpju dzēšanai —
malki te mil, te draud, —
nevajaga pieminēšanai,
nevajaga jau daudz.

Esmu par mieru un kariem mācījies,
grozot menhetenu pirkstos
bārā, kam Āpvienoto Nāciju
miteklis pretī dzirksti.

Pieskaņās tumšās dun brīvības skaistumam
spēlētās himnas un marši,
mutē kad kokteiļa vērmeles laista man
baigās vasaras garšu.

Citreiz Minchenēs drupās izstīgo
gadsimti manās acīs,
malkojot vīnu „Lacrimae Christi“
un tam piegraužot maces.

Antikvariāti drupās reklamē
kāša krustu un dzeltenu zvaigni,
kādā nišā pus dziedāts, pus deklamēts
Nāves jūras vīstoklis plaiksni.

No vairāk kā 2000 gadiem iztītās
lūgsnas vēsina vīnu kā ledus —
pārtika toreiz Jānis Kristītājs,
siseņus ēzdams un kameņu medu.

Brīvais var visādi, var pat badoties
un tad atdoties svētām lietām, —
Meitenes stacijā Hitleram padotie
rabīni kāvās ap cukurbietēm.

Pabeidzu vīnu un maces. Man nenesīs
„Kristus asaras“ sapņus par dieviem
kā reiz Baironam. Pasaucu henesi,
Parīzē sēdu starp vecajiem krieviem.

Raksta tie sarkanām odām pretodas,
nedzeļ vairs vodku, strīdās ar Paulu
Sartru, Kamī. — Ak, vājaģa metodes
tikai tiem, kam nav mugurkaula. —

Prātulu saknes ir īsas — netaujā!
Vināju saknes iet zemes sirdī:
tie, kas Vorkutā badam pretojās,
visus dārzus aprakti dzirdi.

Tie, ko Kurzemes mežu pavēni
slēpj no dienu ausām un dzisām,
gādā tie, lai maigais aveņvīns
asiņains kausā pavisam.

*

Pacel kausu slāpju dzēšanai —
malki te mīl, te draud, —
nevajaga pieminēšanai,
nevajaga jau daudz.

NO DZEJNIEKA LOGA

Linardam Taunam

Reiz atklāju, ka Tavas durvis slēdzas
ar atslēgu, kas man ir allaž klāt,
tādēļ, kad mājās pārrasties Tev mēdzas
par stundu vēlāk nekā norunāts,

man nav vairs jāapstaigā visi krogi,
tur taujājot pēc Tava vārda, — nē,
es varu iekšā apsēsties pie loģa,
sūkt alu pats no savām skārdenēm.

Es varu alu sūkt un acīm skaņas
no ermoņikām, zīmējis ko Milts,
no likā spēlmaņa, kas aizrauj maņas
tai pasaulē, kur Čaks mīt dzīvs un silts.

Kad beidzot, skatu pamezdams uz ielas,
es Tevi ieraugu, top skaidrs šis:
Tu arī radīts no tās pašas vielas
kā Čaks un Milts un viņu spēlmanis.

Kā putni lizdā manas acis sēstas,
Tavs rudais matu ērkulis lai nes
gar noteku, kas krāšņa neizmēsta,
un meitenēm, kam plecos nailons mests.

Uz Tavas galvas līdzī šūpodamās
tam ritmam vaļam, kādā klisti Tu,
man acis ieskatās ik katrā namā
un debesīs pa logu nejaustu.

Top kāpnēs Tavi soļi mazliet ļīgi,
tad, sajuzdams, ka manas acis nes,
Tu piekto stāvu veic tik uzmanīgi,
kā turot divas pilnas glāzītes —

reiz visu likumoto kāpņu beigās
tās Dzērājs Vientulīgais izmetis,
un viņa vaigu, pārļaižoties steigā,
ar manu kopā Tava vizma tīs.

Bet šonakt sev un spēlmanim vēl liesim.
Es ceļu skārdeni, lai priecīgs prāts
Tev pašā mājās durvis vērt kā viesim
ar atslēgu, kas mums ir abiem klāt.

DZEJNIEKS ATCEĻĀ NO SLIMNĪCAS

Andrejam Pablo Mierkalnam

Tu esot no slimnīcas izlaidies
uz zvirbuļa spārna caur logu
un, atelpai mākonī izlaidies,
sācis knibināt saules pogu.

— Ja notrūks, kur es to metīšu? —
Tu spriedis un it kā pat dzīries
jau atlaist, kad gluži netišus
tā pagriezies, un šķīries

tērps zilais, atsedzot nailonu,
ko debesu daiļā valkā.
„Ko darīsi tu ar pus kailo nu!”
saucis zvirbulis balsī smalkā.

Bet Tu — Tu paķēris veicīgi
Parīzes standarta metru
un uzņēmies cieši, kaut steidzīgi,
viņas izmērus — visus četrus.

„Manu zvirbuli, tu gan man noderi,”
Tu teicis uz zemi ceļā,
„nu kļūšu par debesu skroderi
un speciālizēšos veļā.”

LITERĀTU PARADIZES SVETAJAM

Pēterim Ērmanim

Ja paradīzes nav jeb tādus,
kas dzejo, tajā neielaiž,
uz Sukubu lai ceļu rāda
tiem deguns aiznāvīgi gaišs —

uz Sukubu, kas, uzcelts vietā
ar Jūsu spalvu, vērties drīkst
nu nakti, rītausā vai rietā
kā paradīze pastāvīgs.

Tur veļi īstie mājas viesi,
bet viņu vidū nāk un iet
dažs dzīvais — strīdas, glāzi piesit
un velim liek, lai maksā ciet.

Ka velis nabags, kas to ticēs,
jo šaubu nav, ka aizsaulē
tiem jaunos darbus nopublicē
un maksā vairāk nekā te.

Kam cauri visiem dzīviem audiem
ir veļu izpirkts dzēriens liets,
tam reizēm uzmācas tāds snaudiens,
ka netīkas vairs projām iet.

Pat jaunos, ļauts kam tik pa sapņiem
caur Jūsu sapņiem būt tur klāt,
kā īstas mājas Sukubs apņēms,
un vietu gribas aizrunāt:

— Ja Jūs tur augšā būsit priekšā,
mums nākot, — pantos sauksim Jūs,
lai laižat paradīzē iekšā,
kur sejas un kur sapņi plūst.

Bet, ja mēs pirmie lokos slaidos
jau iřamies pa ēteri,
pie durvīm paliksim, Jūs gaidot,
Jūs, savu svēto Pēteri.

MĀŅU VASARA

Pavisam negaidīti
tūdaļ pēc Ziemas svētkiem
pār eglēm iegriezās saule
pašā debesu vidū.

Līdz brokastīm nokusa sniegs.
Kreklos uz lauka gāja
vīri pļaut kviešus jau brūnus,
un katrā stiebrā bij jumis.

Un bulā pusdienas laikā
puiši un meitas gula
pa stundu kalnušā sienā,
un katri divi bij jumis.

Pēc diendusas dārzos devās
vākt sarkanās ogas un augļus,
un launagā nenovāktie
krita jau pārgatavi.

Tie dobēs krita starp puķēm,
un puķu smaržas bij dārzos
tik daudz, ka tā spaiņos smēlās
meitām ar nēšiem uz pirti.

Ar puķēm un ogām un sienu
gars biezēja pāri lāvai,
un jauno bērzu slotas
to iepēra augumos.

Par visiem reibušāks bija
saimnieks zaļaccainais —
viņš, dvieļu nesēju skāvis,
kūpošs izmetās ārā.

Bet ārs bija pārmainījies
kā murgā: ar sīkbiru sniegu
vējš saņēma saimnieku kailo
un aizrāva puteni meitu.

Tam šķita, ka augļi vēl šķīstu
zem pēdām kupenām cauri
un kāju pirkstos vēl dzīvas
puķes trūktu. Vēl šķita...

Bet biezāks putenis vērpās
un augumu apledoja —
ir puķu, ir siena smaržu,
ir ogu sarkanumu.

„Uz kuŗu pusi ir paŗalms?“
ar vŗju viņŗ sarunŗjŗs,
ar vŗju un pŗrslŗm plakstos,
ar pŗrslŗm un lŗstekŗm.

To rŗtŗ pŗrnesa baltu,
bet, augumam atlaiŗoties,
visi juta, ka telpu pŗrslid
siens, puŗes un sarkanاس ogas.

PLĀVĒJS

Izgāja papļaut viņš prieka pēc,
bieži puscirtienā stājās,
teiktu lai sienāzim; „Tālāk lēc!”
bīdamies iepļaut tam kājā.

Nebij ar zāles lielās ko gāzt —
Jāņulaiks bija vēl tālu,
drusku puļoti sauļojās
aiz viņa likloču vāli.

Bet jo rītus jo augstāka bij
zāle un ziedēja krāšņāk,
un viņš juta, ka izkaptij
platāk un dziļāk jāšņāc.

Ārā no dārza vila to vāls
pļavā, stiegnāju šūpās,
dega tam saule un sviedru sāls,
dega tam puķes lūpās.

Vairs uz māju ne gulēt, ne ēst
meitas to nesasauca.
mirkli atkrītot vīgriezēs,
sapņos Jāņulaiks jaucās.

Kādu dienu ne sapņa, bet īsts
ligo to pamodināja,
redzēja: vainagus pinot, klist
meitas no mājas uz māju.

Sārts līdz tumsai pļāva viņš
pļāva neatlicies,
ne par diviem vālu vairs
gāza, bet par pieciem.

Iekšā Jāņu tumsā sārts,
purvā iekšā pļāva,
izkaptis grieza zem ūdens,
vēzta meta rāvu.

Grīslis ass un sudrabains,
ziedu vairs ne driksnas,
vien to krāsas spokojās
rāvas varavīksnās.

Tad ir tās satumsa.
Aņņēma kā vainags,
beigu ligošanai vīts,
dūkstis akačainās.

Tā viņš zuda... Dažs apgalvo
dzirdējis purvā ligo tālu,
cits sakās redzējis aizejam to
tumsā ar nastu zāļu...

TĀLSARUNA

No mīļīgiem pātagas plikšķiem
manas ausis reibušas nogurst —
ar Jelgavas ormaņa pakavu klikšķiem
aizsoļo zirgs gar logu —
pa nekalti akmeņiem kulba grandās,
vilinot, vilinot grandās...

Te telefons zvana?

Tālsaruna?

Šalc klausuli vadi
vai vārpas gar lielceļa malu?
Tad nodžinkst — es zinu:
tas akmens pret staba
podiņu balto —
skolas puika,
somu no grāvmāles pacēlis,
turpina ceļu uz mājām un svilpo:
„Ak, kaut man Daliņa kājas būtu...”

Tad atkal šalc klausuli vārpas.
Reizēm strinkšķina vadus
zvirbuļu naži
un tuvāk pie mājām
bezdeliņas.

Liepas zars,
kas pie akas vadus liecās,
vēl nozāģēts nav —
lapu mēles
tāpat vēl pa tālrūni plāpā, —
stāsta, ka redzot no augšas
spaini, kas šorīt
mātei noslicis akā.

Bet kur ir māte?
Kas viņai bija ko teikt?
Kur viņa kavējas, klausuli pametusi?

„Pagaidi, orman!
Uz staciju!
Man jānoķer vilciens uz mājām!”

No vecu riepu un lupatu apkrautiem ratiem
atgriežas bārdaina seja:
„Ko vēlaties, mister?
Vai jums ir lūžņi ko pievākt?”

NEKROLOGS BIŠU PĒTNIEKAM

Viņš dzīvē nebija bitinieks,
kaut mīlēja medu kā čigāns,
tēvs gādāja, kameņu šūnas lai tiek,
kad aiz pļāvējiem skrēja tas sprigans.

Reiz, kārumā piezadzies, pacēla
viņš dārzā vāku no stropa —
to bites tik neganti sadzēla,
ka vecāmāte tad kopa

ar melnu zemi, kas izvelkot
no miesām sūrumu visu,
un pēcāk uz bēdām tika tam dots
tik medus, cik vien var izsūkt.

No medus auga puika ka prieks
un, skolās iedams, drīz kļuva,
kā bij sagaidāms, dabas zinātnieks
un sevišķu slavu guva

ar rakstu par bitēm, kas beidzās tā
mazdrusciņ miklaini, sakot,
lai melnā zemē to apglabā,
kas nomiris, bišu sakosts.

Kad uznāca kaņi, bij jāpamet
tam vecāmāte un bites,
un, Vācijā nonācis, tapa viņš vecs,
tik vecs kā no paaudzes citas.

Viņš izceļot liedzās, lai kā tika teikts,
un palika zemnieku ciemā, —
tur dārzā pie stropiem viņš atrasts beigts
kādu rītu kailsala ziemā.

Es rakstīju ciema zemniekiem
(kas arī tās gudrības saprot,
ko vecāmāte), ja iespējams tiem,
lai melnā zemē to aprok.

IEMILĒŠANĀS

Mana iecerētā mita
Jelgavā Katoļu ielā,
tai galā uz stacijas pusi,
kur pagalmā katrā bij zirgu slitas
un dzelteniem aizkariem tējnicas skaitā lielā.

Kad mana mīlā bij aizbraukusi,
bet kāroju viņai tuvu būt,
uz iebrauktuvi gāju, no kuņas
bij redzama viņas rūts
(piektajā stāvā balta un šaura kā buķa).

Baroju garozām zirgus
vai, uzmeties ratiem uz drēģa malas,
baložus salmu un mēslu mirgā —
labi bij mīļajai tuvu būt.

Dvašodami pēc alus,
no tējnicām saimnieki atgriezās
zirgiem redelēs dābolu bāzt —
tās smaržas kopā mīlot ievilka krūts,
jo varēju mīļajai tuvu būt.

Pret palaunagu, kad aizvien retāks
un skumīgāks pagalmš metās,
sarunāju par pudeli alus
pavizināties uz drēģa malas.

Katoļu ielas bruģis bij gluds,
riksi laižot, drusku vien kratīja,
un es nezināju, vai kut
man aiz tā vai tādēļ, ka skatījos
ģimnazistos, kas — tur, kur es citkārt —
ielā ar savām meitenēm tikās.

Uz stūŗa, pāŗitīm gaŗām ejot,
mīļās smarŗa iesitās sejā,
bet ratos gaŗoja petroleja,
Čīles salpetris, dābola leja —
visu to reizē ievilka krūts,
labi bij mīļajai tuvu būt.

Pēc Katoļu ielas Lietuvas ielas liepājs,
tad Gaisa tilts un lejā dzelzceļa sliedes,
un zilēju es, pa kuŗām tas vilciens dziedās,
kas nakti ievēdis atpakaļ mīļo no Liepājas.

Vēl Zemgales zemienē laidu līdzī,
kur Meitenes šoseja līdzena stīdz:
tai vasaru vīzināt mani bij līdz
tām mājām, kur leišmales krusttēvs līdzis
bij mīļo par izpalīdzi —

ar katru pakavu klaku-kliku
tā leišmales vasarai tuvāk tiku.

Kad atgriezos naktī vēlu
un uzkāpu augšā pie viņas,
es jutu: uz rokām man salpetris kvēlo
un sejā ziņa no āboliņa,
un drēbes oda pēc stajļa, pēc kūts,
pēc visa, ar ko bij pie viņas būts.

Bet dabūja viņa zem vienām debesīm
visu gluži bez vainas,
spēlējot priekšā man Debisi
un Mediņa Sesto dainu.

Caur pavērto logu mirgoja tuvi
mēness sudrabā iebrauktuve.

MŪSMĀJU ĶIRŠU VĪNS

Kopš kādas bērības dienas
cik reižu ar tinti cīnos,
tās smaržai uzsitas līdzī
dziesmas, kas ķiršu vīnam.

*

Mūsmājās ķiršus vācot,
ne mērīja tos kāds, ne svēra,
bet turpat mauriņā kaudzē,
kaudzē vien tikai bēra.

Jeb mērīja tomēr — ar mani:
brižiem man vēlēja panākt
kaudzei līdzās un sprieda,
vai tā jau augumā manā.

Un, kad tā bija, tad teica:
„Pietiks šīgada vīnam,
ar pārējām ogām lai bērni
un strazdi pa dienvidiem cīnās.”

Meitas ar matadatām
lobīja kauliņus laukā
un meta sulotiem pirkstiem
ķiršu mikstumu traukā.

Es kauliņus kodu, kad tumšu
rūgtumu kāroja mēle,
un izsēju sētmalēs citus,
ķiršu meži lai zēla.

Tā daroties, it nekad laika
redzēt man neatlika,
kā, pārvērsti sulā, ķirši
balona vēderā tika.

Viršū aizbāznis nāca,
vidū kam izlaists bij cauri
stikla stobriņš, ko slepus
pūtis biju kā tauri.

Pusē ar ūdeni nu to
pūst bija bulu-bulu
balonam manā vietā
pilnam rūgstošas sulas.

Mums circeņu nevajadzēja:
no patrepes mūsu māju
balonu bulošana
vakaros iemidzināja.

Pēc nedēļām pagalma vidū
pa zaļu kā viņājs šļauku
pusrūgušo dvingaino sulu
izlaida trauku traukos —

reiz laikam tika pat silē
pie akas, kur lopus dzirdi,
jo sūkdams dūkt sāka mīksti
un vājāties bullis sirdīgs.

Pats, bļodā pamērcis lūpas,
skrēju un kokos rāpos
un stāstīju strazdiem, cik vairāk
par ķiršiem tās sulas slāpa.

Un strazdiem pēc maniem stāstiem
arī uznāca kāre:
spurdzot no siles, tie pērās
uz vietas gaisā — kā spāres.

Bet spāres un taureņi augstu
zilgmē kā cīruļi urbās,
un saules rietā man ausis
taureņu dziesmās skurba.

Krēsļā, kad viss atkal bija
atpakaļ balonā ieliets,
lejamā apsārtuši,
ar strazdiem pat runājās lielie.

Tā bij, kad pusrūgušo
sulu pārpildīja, —
vēlreiz bulojusi, tā
pudelēs jau lija.

Lejā nesa pagrabā,
apglabāja smiltīs,
lai pa ziemu būtu tām,
būtu drusku silti.

Gada skaitli uzspraužot,
citu gadu kaudzes
rādīja, cik esmu es
līdz ar viņu audzis.

Un, lai jauno svēfitu,
tēva roka grima
pie tā viņa atpakaļ,
kas ar mani dzima.

Pudeli es nesu pats,
grozu tēvs ar citām —
kā ar tik daudz reibuma
rokās nepakritām!

Augšā galdi gaidīja,
māte, radi, draugi,
stiprās dziesmās izrūga
vīns to nakti augu.

Un tās dziesmas maigas bij,
maigas tā, ka netik,
negribas to stiprumam
turēties tev pretī, —

dziesmas, kuŗas dziedot, tev
balss līdz ritam aizsmok
tā, ka dienām paliek vēl
kaklā salda kaisma.

Ne vien citus, — sevi var
tādām dziesmām apburt —
nav par sevi jādombā
Jaunu vairs, ne labu.

Tādas dziesmas klausoties,
paša ausis brīnās:
tā var dziedāt ķiršu dārzos,
kad tas pārvērsts vīnā.

Tumsā, mātes apguldīts,
klausīdamies grīmu
tajos ķiršu dārzos prom,
ar ko kopā dzimu.

Otrā dienā pa kaktiem
vēl pa pudelei radās,
un kāroju ļoti, lai viena
atkal tais dārzos vadā.

Es pieņēmu pilnu muti, —
bet ne ar vīnu — ar tinti
(tēvs pircis to bija, lai vestu
rakstus par mūsu ģinti)...

Spurgdams, klepodams tūdaļ
otru pudeli tvēru —
tā bija istā, un ilgi,
ilgi no tās es dzēru.

Bet — dīvaini! — neizzuda
tintes garša no mutes,
vien skurbāka kļuva, līdz tā kā
daļa no viņa jutās.

Un kopš tās bērnības dienas
cik reižu ar tinti cīnos,
tās smaržai uzsitas līdz
dziesmas, kas ķiršu viņam.

PŪRA LĀDES ZELTA PUTNIŅŠ

No apzīmētas vecas pūra lādes,
no aplupušas ieviņas deviņi zari
birztošs zelta putniņš tikko vairs rādās,
bet dzied vēl, dzied vēl par vari —
dzied par ieviņu deviņi zari.

Klētīņas gultā sēdu un klausos:
kāda gan zelta putniņam māka! —
dziedāt vienmēr to pašu, bet tā, ka
beidzoties kāro, lai atkal sākas.
Te tas apklust, apklust un ausās,
paknābā zaros odziņas sausās
un uzlec uz lādes vāka.

Neelpoju: kas zina, varbūt tas
pažobelē savijis lizdu
un tagad, kad viens un drošībā jūtas,
apciemots mazuļus, dusot kas izdus,
dusot dziesmu par ieviņu izdus.

Palecas putniņš un ceļas lidu.
Zelta spārni tik plāni! Pa vidu
pat izbirzuši, bet tas nekas —
jo dziedot var kļūt tik viegls un mazs,
ka tādēļ vien gaisā noturas.

Āplido tīnes, āplido skapjaugšu,
aizdurvē pakārtus vecus apaušus,
pieslietus grābekļus, izkapti, trizujus,
uz galda meitu pamestus vizujus,
āplido vīstošus vainagus spārēs,
ieskatās jaunajā kalendārā
un, metot vēl kādu apli, to,
ko es vairs neredzu, āplido.

Domāju: nu tas pie lizdas
un tūdaļ mazuļi čiepstēs, —
bet nē! Un tad pamanu piepeši:
pie auss, pie auss man viz tas
un taisni kā brīnumu pasakā
pusčiepstus man kaut ko pasaka,
un, pirms vēl apdomāt, ko lai dara,
jau tup tas uz lādes ieviņas zarā.

Jūs teiksiet: — Blēņas! ko klausīties
tādu, kam putniņš jau ausī dzied! —
Bet tas dzied un ar spārngalu acīs sit,
un ko gan par šito jūs sacīsiet:

Nākamā reizē tam spārns vēl plānāks,
bet dzied tas atkal, un lido un mājās,
tad, čukstējis man kaut ko zeltains pie sāna,
pamet zelta oliņu plānā.

Ko man bij iesākt?
Kur oliņu likt?
Sildīt pie miesas,
celties vai migt?

Rādīju ļaudīm,
šie smēja un derēja:
„Ies tev kā kungam,
kas kumeļu perēja.”

Klistu pa sauli,
klistu pa ēnu,
klizdams satieku
ganu zēnu.

„Klausies,” viņš saka,
„tur nav ko bēdāt:
oliņa jāgulda
kumeļa pēdā.”

Uziet viņš tādu
ne seklu, ne dziļu,
iegulda oliņu —
oliņa šķijas!

Izšķīlas ieviņa
deviņi zari
un ieviņas galā
putniņš arī,

zelta putniņš
kā tas uz lādes —
un ņemas tā dziedāt,
ka ganam jādej.

Un dej viņš un aizdej
ar Dieviņu
ar putniņu visu
un ieviņu.

Bet mājās, kā bija sagaidāms jau,
uz lādes klēti vairs ieviņas nav,
nav putniņa arī — tā, lūk, patiesi
var dziedot par dziesmu pārvērsties.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1910

1910

1910

1910

1910

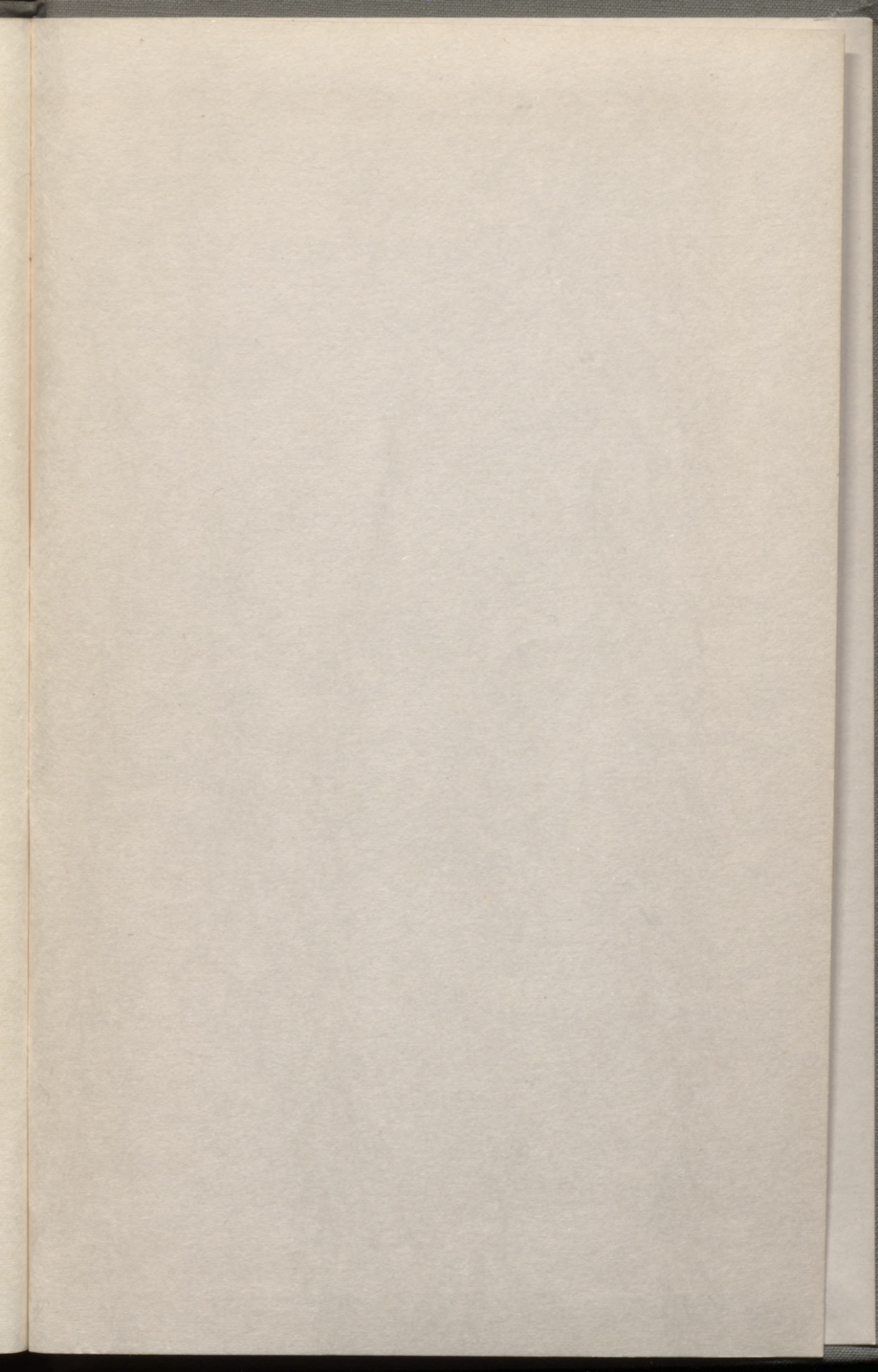
SATURS

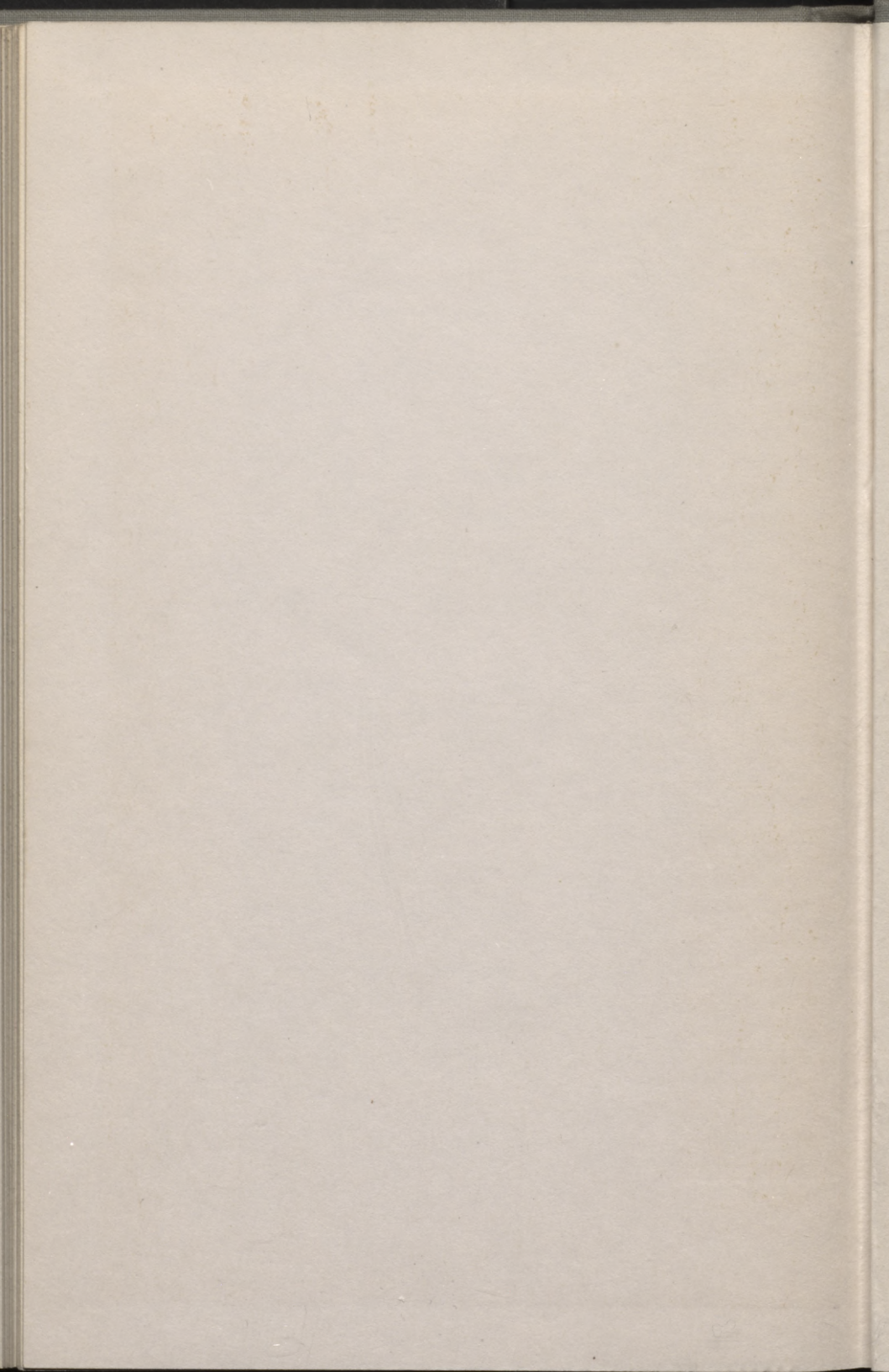
<i>Miġlas kroġs</i>	5
<i>Domā nobumbotais uzrunā bērnu</i>	8
<i>Japāņu raķetes Ņujorkas debesīs</i>	10
<i>Pastaiga lietū pa Greničas ciemu</i>	12
<i>Svētku nakū</i>	14
<i>Menhetenas baroks</i>	15
<i>Pēc eksplozijas</i>	16
<i>Augļu un zvaigžņu krozs</i>	18
<i>Dārzi debesīs</i>	20
<i>Debešķīgie paġāni</i>	21
<i>Apelsīni</i>	22
<i>Pēc lietus</i>	24
<i>Vasaru gaidot</i>	26
<i>Puķu mīlnieks</i>	27
<i>Padoms puķu mīlniekam</i>	28
<i>Saulē aizvērtām acīm</i>	29
<i>Saulē</i>	30
<i>Koks pie siltumnīcas</i>	31
<i>Meditācija ar vīnu</i>	32
<i>Pa rudenīgām ielām</i>	34

Nams dziļajos dārzos	35
Bezdzibenī	37
Tam, kas mil Monu Lizu	39
Pie mūzeja pavasarī	41
Eremīts un meitene ar rozēm	42
Vasarīgā liča elegija	43
Karnevālā	45
Biklā	46
Jāņu rītā	47
Vārdā nenosauktās	48
Vieglprātīgā mānītība	50
Madonnai	52
Dzejnieka sievai	53
No Bilžu kalendāra:	
Noburtā	54
Sabas ķēniņiene	56
Akts ar van Goga mapi klēpī	57
Vasaras akvarelis	58
Debesskrāpju mūza	59
Skice ģimetei	61
Veca vīra ģimete	62
Pēc beidzamās lāses	63
Plūdmales smiltīs	64
Izgulētāja pastarais rīts	65
Piezīmes avīžu ziņām	66
Vilki	67
Latvijas dzejnieka vakars	68
Jaunie un mūžiģi jaunie	71
Miņas	74
Sniegi, asinis, pavasaris	77

Pieminēšana	78
No dzejnieka loģa	81
Dzejnieks atceļā no slimnīcas	83
Literātu paradīzes svētajam	84
Māņu vasara	86
Pļāvējs	89
Tālsaruna	91
Nekrologs bišu pētniekam	93
Iemilēšanās	95
Mūsmāju ķiršu vīns	98
Pūra lādes zelta putniņš	104

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a list or index of items, with some lines indented. The characters are too light to transcribe accurately.

110.-

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0306122452

